

Overweging nav Exodus 16: 28 – 17: 7

Lieve mensen, jong en oud,
mensen van God en zijn goede verhaal

In de woestijn van het leven
kunnen soms onverwachte dingen gebeuren.
Dat leert vanmorgen het bijbelverhaal
dat eindigt met de woorden:
Is de HEER nu in ons midden of niet?

Na de euforie van de bevrijding
door God uit Egypte,
blijkt het niet mee te vallen in de woestijn...
Je moet er leren om met vrijheid om te gaan.
En als de eerste basisbehoeften schaars worden,
ontstaat als vanzelf gemor, polarisatie.

Ook wij moesten, toen we lockdown gingen,
zoeken om een weg te vinden.
Enerzijds een bepaalde vrijheid,
niet zo hoeven of moeten,
maar van de andere kant ook,
hoe vullen we die tijd in.
Ik kan me nog herinneren dat mensen
een app of mail deden met de opmerking:
geen sport, vergaderingen, muziek
maar van de andere kant mogen
we ook nergens heen!
Scholen en werk gaat door,
alleen voor velen thuis.
Mensen in de zorg, schoonmakers, chauffeurs
werken op locatie en hebben het
misschien drukker dan ooit.
Maar voorallen geldt hetzelfde:
Geen sport, muziek, vergaderingen,
uit eten, schouwburgbezoek, festivals.
En dan heb ik het nog niet over de mensen
die nu door deze hele crisis

geen werk meer hebben.
Of die hun producten niet kwijt kunnen,
zoals in landbouw, veeteelt, kledingwinkels.
Mensen in verpleeghuizen,
die geen bezoek mogen hebben.
Het was weer zoeken naar nieuwe structuren.
Ik kan me nog herinneren
dat mijn Henk een paar keer op zaterdagavond zei:
'Ik doe morgen gewoon mijn nette kleren aan,
want dan heb ik tenminste het gevoel
dat het morgen zondag is!'
Structuur is voor veel mensen belangrijk
om leven zin en vorm te geven.

Structuur moet ook het volk Israël zoeken
nu het zelfstandig en vrij in de woestijn is.
Vorige week hoorden we
dat God hen voorschriften gaf.
Waarvan de 7^e dag, de sabbat, als rustdag.
Elke dag manna zoeken, maar op 6^e dag verzamelen,
ook voor dag 7, de rustdag.
Als symbool van de sabbat
wordt een kruik met manna bewaard.
God zorgt voor deze basisbehoefte:
voedsel en rust.

Wij vinden de rustdag heel gewoon,
heb je recht op,
maar als slaaf in Egypte had je geen rustdag.
Met vrijheid en een rustdag moet het volk leren omgaan.
Ik las in een bijbels commentaar,
dat ze als het ware eerst moeten leren,
het bittere van het nietsdoen uit te houden
om dan tot het zoete
van nieuwe perspectieven te komen.
Het volk leert zo
wat er werkelijk toe doet in het leven.
Soms moet je eerst door het negatieve heen
om dat te kunnen zien.

Ook deze tijd waarin we te maken hebben
met een ander soort vrijheid,
lees ik in mails, kranten,
hoor ik in telefoongesprekken of tv.
dat mensen weer tijd hebben en nadenken
over wat echt belangrijk is.
Waarom ik tussen de regels ook
de vraag hoor en lees:
'Is God, nog aanwezig in ons midden?'
De bekende waarom vraag schuilt hierachter:
Waarom laat God dit allemaal gebeuren?
Of waar is God nu?

Maar zo'n vraag is ook een momentvraag.
Voor als het tegenzit!
Het volk Israël heeft net de sabbat achter de rug,
is verder getrokken in de woestijn
of het gemor begint weer.
Ze vervallen weer in de slavenmentaliteit
waar ook geen tijd en ruimte was voor God.
Maken ruzie en roepen Mozes toe:
Geef ons water!
Het klinkt als een eis, polarisatie,
en dat komt verhoudingen nooit ten goede.
Ook Mozes reageert op die manier,
want ik kan me zo voorstellen
dat hij zich ook bedreigd voelt.
Maar God zegt: Pak de stok Mozes, dezelfde
waarmee je op de Stroom sloeg.
Toen werd water bloed en ondrinkbaar.
Met diezelfde stok moet Mozes op de rots slaan.
Een plek waar je natuurlijk
helemaal geen water verwacht
Maar wat onvruchtbaar lijkt is vruchtbaar.
De rots springt open.
Water om te leven springt eruit.
Daarin schuilt ook het antwoord op de vraag:
Is de Heer in ons midden of niet?
Ja, zo is God onder mensen,

op de onverwachte en ongeziene momenten.
Ook wij worstelen soms met de vraag:
Is de Heer in ons midden?
Hier in Wijhe? In Klein Salland?
Ik denk het wel en dat wil ik illustreren
met een mooi verhaal dat een echtpaar uit de kerk
mij donderdag stuurde.
Laten we ze Jannie en Geert noemen.

Tijdens een wandeling ontmoeten Jannie en Geert iemand
waar ze op afstand een praatje mee maken,
midden in de vrije natuur.
Van de andere kant komen twee mannen,
ze begroeten de ene man,
die ze kennen uit de kerk
en al gauw gaat het gesprek
over de diensten via 't internet.
Als Jannie en Geert afscheid nemen
zegt Jannie: "Houd moed, heb lief".
Blijkt dat de mannen de spreuk kennen.
Ze zijn ook van de PKN.
En zo raken ze weer in gesprek.
De twee laatsten hadden onderweg
lopen praten over de Emmaüsgangers.
De ene had een uitleg gehoord die hem raakte.
En legt uit welke boodschap in het verhaal is opgesloten.
Dan zegt Jannie, dat ze soms
haar twijfels heeft over het geloof.
Waarop de ander vraagt wat ze concreet bedoelt.
En dan doet hij iets aparts.
Even daarvoor hadden Jannie en Geert benoemd
dat het lastige van Coronatijd het gebrek
aan contact met o.a. de kleinkinderen is.
De man vraagt naar meer bijzonderheden
en als Jannie vertelt zegt hij: "ik geloof je niet".
Jannie kijkt wat verbouwereerd
maar dan begint die man te lachen
en legt uit dat die situatie
voor het Jannie en Geert heel reëel is,

maar voor hem is het 'maar' een verhaal.
En zo, zegt hij, is het met de Bijbelverhalen ook.
Voor de een is het keiharde werkelijkheid,
voor de ander niet, maar het gaat
om de bedoeling van het verhaal.
De man begrijpt heel goed wat Jannie en Geert missen
maar hun weergave daarvan was persoonlijk,
en dus niet per se voor hem.
En zo ging het gesprek voort.
Tot een van de mannen zegt,
dat op dat moment God
waarschijnlijk in hun midden zou staan!

Toen ik dit verhaal las van Jannie en Geert
dacht ik alleen maar:
Ja, daar was God in hun midden!
Ons echtpaar schreef dat zij
het zo ook hadden ervaren.

Ik denk dat God meer in ons midden is
dan wij ons realiseren.
Alleen je moet je ervoor openstellen.
Want als we een God willen
die meteen aan onze behoeften voldoet,
dan zullen we nog lang moeten zoeken.
God heft de woestijn van het leven niet op,
maar gaat ons voor,
op de weg erdoorheen.
Hij is in ons midden!
Moge het zo zijn.
Amen